BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007035

Dane szczegółowe

Właściciel:	**tauder**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono:	**kujawsko-pomorskie**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**1824 rok**
Wytwórca:	**1824 R, 1825/6 R, 1826 R oraz 1826/7 R (Polska)**
Średnica:	**25.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●-|-**
Profil:	**(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł
- tarcza
- trąbka

Przeznaczenie

- pocztowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-24 23:45**

Opis guzika btrm007035

Polski guzik pocztowy z okresu Królestwa Polskiego
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia dwugłowego, ukoronowanego carskiego orła z tarczą herbową, umieszczoną na piersi oraz dwoma skrzyżowanymi trąbkami pod spodem, na obrzeżu guzika pojedynczy, wypukły rant.

Ciekawostka
Guzik z wyobrażeniem godła państwowego z dwoma skrzyżowanymi trąbkami pod spodem pierwszy raz wprowadzono na terenie Rosji carskiej w 1827 roku, w późniejszych okresach guziki te różniły się głównie rysunkiem orła.

Rewers sygnowany: R 1824. KOMP: 4. L. ARTYLL: PIESZ:.

Ciekawostka
Guziki z podobną sygnaturą należą do rzadkości, ale ten guzik jest szczególnie rzadki, gdyż tego typu guziki mają przeważnie na awersie dwie skrzyżowane lufy armatnie oraz gorejący granat powyżej. Ten egzemplarz jako jeden z bardzo nielicznych w Buttonarium ma na awersie orła z dwoma skrzyżowanymi trąbkami pod spodem. Można snuć domysły, czy było to celowe działanie, czy mamy tutaj do czynienia z jakąś pomyłką rzemieślnika. O innych nietypowych guzikach z tego rodzaju sygnaturą szukaj inforamcji poniżej, w części dotyczącej wytwrócy.

Guzik znaleziono w okolicach miejscowości Kowal w województwie kujawsko-pomorskim.

Przeznaczenie i datowanie
Guzik należał do urzędnika poczty z okresu Królestwa Polskiego i obowiązywał w latach 1831-1857. W 1858 roku wprowadzono nowy wzór guzika z dwoma przenikającymi się piorunami oraz dwoma trąbami.

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
Podobne guziki na stronie Исторические пуговицы
Jakubik J. - Poczta na drogach żelaznych Królestwa Polskiego 1869-1915
Kostka W. - Pocztowe pieczęcie lakowe na listach Królestwa Polskiego 1815–1871*, Część I
Suma T. - Dyrektorzy generalni poczt Królestwa Polskiego (1815–1877)
Wikipedia.pl - Poczta
www.oczyzna-suwalszczyzna.pl - Guziki urzędnicze z okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego
www.rozmaitosci.com - Poczta Królestwa Polskiego

Wytwórca: 1824 R, 1825/6 R, 1826 R oraz 1826/7 R (Polska)

1824 R, 1825/6 R, 1826 R oraz **1826/7 R** (plus skrócona nazwa pododdziału) - nie są to sygnatury jednego wytwórcy, raczej kilku lub nawet kilkunastu wytwórców, którzy z jakiegoś powodu zaczęli na rewersie umieszczać podobne sygnowanie. O tym, że nie są to guziki jednego wytwórcy świadczą m.in.:

- duża różnorodność krojów pisma użytego do ich sygnowania,
- duża różnorodność pisowni i ich skrótów, niekiedy tych samych nazw pododdziałów,
- wiele odmiennych rysunków armat, gorejących granatów oraz płomieni przy tych granatach.

Dowodem na to, że jednym z wytwórców, którzy stosowali tego typu sygnatury na swoich guzikach jest guzik btrm000032, na którym oprócz sygnatury "R 1824 / K. 4. L. A. P." (Kompania 4 Lekkiej Artylerii Pieszej) występuje też nazwisko "**MÜNCHHEIMER**". Kolejne dwa guziki (btrm003814, btrm004673) oprócz sygnatury "R 1824 / KOMP. 3 LEK. ARTYL. PIE:" (Kompania 3 Lekkiej Artylerii Pieszej) posiadają dodatkowo inicjał "**M**" i wygląda to tak "R 1824 / KOMP. 3 LEK. **M** ARTYL. PIE:" - litera ta może być skrótem właśnie od nazwiska **MÜNCHHEIMER**. Niestety może to równie dobrze być litera "**W**", czyli "**WARSZAWA**" i za tym że jest to raczej litera "W", a nie "M" przemawia grubość poszczególnych kresek składających się na tą literę.

Ciekawostka
Określenia: *lekka* odnoszące do pododdziału (półbateria, bateria, półkompania, kompania), *lekka* odnoszące się do rodzaju broni (artyleria) oraz *lekkokonna, lekko-konna* oznaczają dokładnie to samo, czyli **pododdział artylerii konnej o lekkim uzbrojeniu**. Podobnie jest w przypadku artylerii pieszej. W różnych źródłach wymienione określenia występują wymiennie, ale zawsze przymiotnik ***lekka*** należy odnosić do słowa ***artyleria***.

Analizując guziki przedstawione w Buttonarium, można wymienić kilka cech wspólnych dla wszystkich tych sygnatur. Najczęściej w sygnaturze podana została nazwa formacji dla której dany guzik był przeznaczony (wyprodukowany) - jest to ewenement, gdyż w żadnym innym przypadku (w żadnym innym kraju i w żadnym innym okresie historycznym) nie spotyka się na rewersie informacji na temat przeznaczenia danego typu guzika. Z powodu małej ilości miejsca, nazwy formacji zostały podane w postaci skrótów lub wręcz w postaci pierwszych liter nazw pododdziałów. Były to najczęściej pododdziały (półbateria, bateria, półkompania, kompania) Rzemieślnicze (artylerii), Rakietników (konnych, pieszych) lub Artylerii (pozycyjnej, pieszej, konnej). Jak dotąd nie jest znana przyczyna

dla której nazwy te zostały umieszczone w sygnowaniu guzików, nie ma to żadnego odzwierciedlenia w dostępnych regulaminach, opracowaniach oraz doniesieniach, czy chociażby ogłoszeniach prasowych.

Drugą wspólną cechą tego typu sygnatur jest podanie roku lub przełomu lat obowiązywania(?), i tak, mamy do czynienia z następującymi wariantami: 1824 (zdecydowana większość), 1825/6, 1826, 1826/7, tylko w kilku przypadkach nie podano roku.

Kolejną cechą wspólną tych sygnatur jest fakt, że skróty nazw formacji wojskowych zostały umieszczone pomiędzy dwoma wypukłymi okręgami, tylko w dwóch przypadkach na ponad pięćdziesiąt guzików znajdujących się w Buttonarium, brak jest tych okręgów.

Ponadto, prawie wszystkie guziki z tego typu sygnaturami, to guziki z armaturą, czyli z dwoma skrzyżowanymi lufami armatnimi oraz z gorejącym granatem powyżej, na awersie. Jak dotąd w Buttonarium występuje tylko pięć wyjątków:

- guzik z samym gorejącym granatem - patrz btrm000800
- guzik o całkowicie gładkim awersie - patrz btrm004669
- guzik z wizerunkiem Syrenki warszawskiej - patrz btrm005281
- guzik o całkowicie gładkim awersie - patrz btrm005779
- guzik pocztowy obowiązujący w latach 1831-1857 - patrz btrm007035

Uwaga
Guzik btrm000800 o sygnaturze: **I. B. S. E. 1824 R.** może być jedynym, który nie pasuje do opisywanych tutaj guzików.

W Buttonarium, jak dotychczas, występują guziki następujących pododdziałów:

- Bateria lekkiej artylerii konnej
- Bateria pozycyjna artylerii konnej Gwardii
- Bateria pozycyjna artylerii pieszej (? Kompania pozycyjna lekkiej artylerii pieszej) *)
- Kompania lekkiej artylerii pieszej
- Kompania pozycyjna lekkiej artylerii pieszej
- Kompania rzemieślnicza artylerii
- Półbateria rakietników konnych
- Półkompania rakietników pieszych

*) Sygnowanie guzików wskazuje, że guziki należały do żołnierza (oficera) 2 Baterii pozycyjnej artylerii pieszej, ale mamy tutaj zapewne do czynienia z jakąś pomyłką, gdyż w latach 1815-1831 baterie występowały w artylerii konnej, a w artylerii pieszej występowały kompanie. Zapewne chodzi tutaj o 2 Kompanię pozycyjną lekkiej artylerii pieszej, która została utworzona w 1815 roku.

Źródła
WikiŹródła.pl - Encyklopedia staropolska/Rakietnicy

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-28 12:05**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2024.04.20